

SEVERINUL

Foaie socială-economică săptămânală.

Prețul abonamentului :	Insertiunile :	Proprietar și redactor responsabil :	Redacțiunea și administrațiunea :
Pentru Ungaria . . . 6 cor. la an. străinătate . . . 10 fr. la an. America . . . 2 1/2 dolari la an.	Rândul cu litere garmond odată publicat: 10 fil., de mai multe ori însă, prețul se reduce.	GEORGE M. DOPP.	Caransebeș, edificiul Lichtneckert Strada Principală (Főutca)

V. C. Osvadă în Caransebeș.

Poporul din Caransebeș și ur, a fost obicinuit să iee parte la adunări cu totul de alt soi, ca și cum a fost adunarea de Duminecă. Să nu ni se iee în nume de rău când accentuăm, că conducătorii firești ai poporului nostru din aceste părți puțin și-a bătut capul cu întărirea plugarului și meseriașului nostru în cele economice.

Cărturarii nostri să războiesc zilnic între sine, iar să documenteze trecerea vaza unuia sau altuia în mijlocul poporului, conchiem adunări în cari preamăresc persoana cutărui individ, sau zăresc cutare persoană. Preamăresc programul cutărui partid și sbiciuesc ce nu place din partidul contrar. Armarea este, că poporul, azi însuflețește pentru o persoană sau partid, mâne pentru altul.

Când vin însă alții și zbiră cele propoveduite de ei și își face reclamație persoanei sale, partidu-

lui său sau cutărui individ, care îi e prieten, — bietul plugar și meseriaș în neștiința lui îl aprobă și-l aclamează, cu toate, că mai eri răcnea: „jos cu el“, pentru că vorbitorul îi gădilia inima eri, precum i-o gădilia cel de azi contra celui alt. Nu e mirare, dacă poporul nu prea are încredere în conducătorii săi, dacă el, bietul, e vecinic iritat, e dus în adunări ca zid de apărare și pripon pentru unul și altul.

Până când războirile dintre conducători continuă, starea materială și culturală a bietului muncitor tânjește și prăpastia, care stă deschisă ca o gură de iad se apropie cu iuțala fulgerului, ca să ne înghită, căci conducătorii în certurile lor zilnice, uită cu totul de menirea ce o au, a lupta și munci pentru progresul poporului în ale economiei și înmulțirea mijloacelor de traiu. Merg a razna, dau cu bâta 'n baltă stropind cu mocirla sufletele nevinovate ale poporului. Se acață de carul politicei, îmblătind

frate pe frate; iar urmările grele, le simte bietul plugar și meseriaș de soartea căruia habar n'au.

În timpul din urmă, poporul din părțile noastre năcăjit de potopul ce-l ajunse, e desnădăjduit cu totul. A mai voit soartea asta vitrigă să mai dee și altă năpastă peste el: boala vitelor. — În loc ca conducătorii să fi alertat în mijlocul poporului nenorocit să-l sfătuiască, să-l încurajeze, — ei dorm somnul trândăveniei, iar când se trezesc din când în când se apucă de îmblătit, pe cutare și cutare, care a cutezat de i-a neliniștit somnul, folosind de îmblăciu — poporul.

Ca un apostol dumnezeesc, și-a luat bățul în mână și drumul în cap dl Osvadă. N'a cruțat timpul urât sau oboseala, ci de acolo de departe din măruntaele Ardealului a venit între noi, ca cu sfatul, cu pildele, cu graiul să lumineze pe o clipă măcar, năcăzul și desnădejdea năcăjitului nostru plugar, cărui abia i-a mai rămas, după

urgia vremii de astă vară un băț de cerșitor și o coajă mucegăiată de mălaiu și aceea plămădită cu lacrimi și cu crunte sudori.

Iritația ce târaia după sine carul politicei, se oprise pe un moment Duminecă. Stătea ca năcă în fața adevăratului apostol. Sala cea mare dela Lichtneckert plină de popor și cărturari își schimbase haina, într'o haină simplă, dar curată. Soarele aducător de lumină se întrupase cu desăvârșire în persoana populară a dlui Osvadă, iar poporul îi sorbea cu sete toată vorba din gură, căci adevărul vorbiă. A văzut poporul, că este cineva în lume, care se ocupă și cu soartea lui mașteră și pe mulți îi auziam zicând: „vezi, de astea ne trebuie nouă să ascultăm, nu politică“.

Atât dl Osvadă, cât și soții d-sale ce-l însoțeau, au vorbit poporului despre tovărășiile agricole, despre asigurarea vitelor și cum să ne ajutăm unul pe altul la caz de nevoie, pentru ca să nu

FOIȚA.

Vâlva băii.

De Al. Ciura.

Băieșii dormiau duși pe prieteni, în vreme ce Sandu Moldovanu, cel mai tânăr dintre ei, sta cu ochii deschiși, privind țintă la pânzurile din tavan.

Înfăirile opaițului îl făceau să sească din ce în ce mai des, și chiar pe o clipă două, dar simțea iarăși cu gândul la frumoasa zină, pe care puțin o văzuse, și cari trebuiau să moară.

Vâlva băii!

Își aducea aminte de vremea copilăriei, când tatăl său venia acasă târziu, mirosind a beutură, cu doi-trei „ortaci“ după el. Mamă-sa îl aștepta cu de ale mâncării și ei închinau din păhare până târziu, după miezul nopții, și spuneau la păfăni din baie.

— Tu muier, să știi că dăm de aur... aur mult, iarăși s'a prăpădit unul dintre noi...

Ortacii cioșneau păharele, cu dinții strânși, ca să nu-i năpădească plânsul.

— Cine e? întrebă femeea cu spaimă.

— Cine să fie? astăzi el, mâne

eu, poimâne cumătru-meu ăsta, apoi așa pe rând, ca la moară...

Urmă o tăcere adâncă, în care femeea își amintea de toți cunoscuții, făcându-și semnul crucii: Doamne ferește!

Într'un târziu, bătrânul — că nu era el chiar bătrân, dar era prea muncit, săracul — începea cu glas scăzut, ca la spovedanie:

— Vezi că cu Vâlva băii nu te poți prinde, că ea îi mai mare peste aur... Pe semne o fi bătrână și sgârcită și să mânia, când vede că pun și oamenii mâna pe comorile ei... De aceea cred eu, că se năpustește asupra

bieților băieși și îi omoară așa din senin...

— Nu-i așa, cumetre... Vâlva e o femeie tânără și frumoasă și nu îmbătrânește nici odată. Cât pentru aur — ce-i pasă ei! Doar tot aurul e în mâna ei, tot aurul, mă, și cel dela noi și cel din Corna și din Roșia și din Buciumani.

Îmi spunea tata, că Vâlva e tânără și frumoasă... Își pune ochii pe câte un fecior mai zdravăn și când îl întâlnește singur prin vr'un colț de știolnă, i-se arată...

Feciorul rămâne uimit de atâta frumusețe și nu poate scoate nici

Nu neglișă, dacă te doare capul și folosește momentan hapul

Beretvás-pastillát,

care în timp de 10 minute, alină durerile de cap, migraint, fie în orice grad. E recomandat de medici. — Le capătă la toate apotecele. Prețul 1.20. Se preparează: Beretvás Tamás apotecar în Kispest. Pentru 3 șcătuți, transportul e gratuit.

fim siliți a ajunge pe mâna cămătarilor. Ei bine, ne trebuie teme mai bune ca astea? Și totuși, dacă d-nii conferențieri, ar fi tipărit pe placat că se împarte beutură de pomană și se va vorbi despre dl Vlad sau despre dl Burdia, de sigur, că se fie fost sala Lichtneckert de 10 ori mai mare, ar fi fost prea mică față de numărul plebei ce ar fi alergat la adunare.

Ei, vezi, deoarece n'a fost nici una nici alta, ci a fost ceea ce trebuia să fie de mult în orașul nostru, a fost destul de mare sala Lichtneckert pentru aceia, cari erau de față. Puteau însă se fie de 50 de ori mai mulți, ca și câți erau, îndeosebi plugari și meseriași, căci doar de îmbunătățirea lor era vorba.

Nu așa fac însă alte popoare. Acelea mai întâiu au căutat să se întărească materialmente, să și asigureze izvoarele de câștig și existența și numai după ce s'au adăpat din izvoarele culturii, au luat în rândul al treilea calea politice. La noi însă stă lucrul întors. Se face politică, dar n'avem ce mânca. Se face fală și risipă și nu avem ce îmbrăca, căci hainele sunt zălogite la „șporcasă“.

Iată d. ex. Sașii din Ardeal, — dupăcum ne povestea dl Osvadă, Duminecă, — o mână de oameni, stau cu mult mai bine atât culturalmente, cât și materialmente. Ei toți știu carte, toți au gazete abonate, din cari își făuresc modul de traiu, au tovărășii agricole, se ajută unul pe altul și nu sunt datorii nimărui. Prin mijlocirea tovărășiilor ei știu cum să-și vândă rodul muncii lor și unde, cu prețuri bune. Ai noștri însă — nimic, nimic

o vorbă... Atunci ea îl mângăie și îl desmeardă... spune că-i drag de el și că are să-i arăte pe unde să cerce după aur. Și așa se pomenesc unii oameni deodată în belșug. Dar Vâlva le cere un singur lucru: să nu spună la suflet de om că au dat față cu ea, căci dacă vor cuteza să-și caște gura, — sunt pierduți. Și vezi cum e omul, când dă de noroc, nu știe să-și puie strajă gurii și apoi Vâlva îl sugrumă, ca pe niște pui de vrabie. Dar pe urmă tot ei îi pare rău, căci ce ție drag, tot drag îți rămâne și după ce a omorât un om, dă aur din belșug celorlalți, ca să-și ispășească păcatul. De aceea e credința la băieși, că dacă omoară baia vr'un om, dăm de aur gros.

(Va urma).

și iar nimic, par'că am fi niște frunze ofilite aruncate de vânt, când în dreapta, când în stânga.

Dupăcum știm, aici la Caransebeș s'a pus temelia înjghebării unei tovărășii agricole, reuniuni economice la fel, sau filială celei din Orăștie. Ar fi de dorit, ba pretindem, ca conducătorii poporului să lase în trăznet certurile și să se pună pe lucru și în toate centrele: Bozoviciu, Orșova, etc., să țină prelegeri poporului, să-l lumineze și să-i arete căările prin care să-l scoată din sărăcia în care geme, nu însă să-i strivească sufletul înrădăcinând în el ura contra fratelui și contra deaproapelui și prin asta se contribuie la sărăcia neamului și patriei.

Dl Osvadă să meargă înainte pe calea apucată, urmat de prietenii d-sale și să-l urmeze și alții, iar poporul îi va binecuvânta pașii și memoria, iar patria îi va fi mulțumitoare, căci pentru întărirea ei și a neamului să trudește.

G. M. D.

Vești locale.

Alegerea de președinte la „Comunitatea de avere“ nu va fi în 29 Novembre, după cum din greșală am anunțat ci în 28 Novembre a. c. st. n.

Martii în 22 l. c. au fost alegerile de deputați congregaționali în Caransebeș pentru congregația Caraș-Severinului. Alegerea s'a efectuat prin votare cu țeduli. Au eșit aleși d-nii: primar Octavian Bordan întrunind 329 voturi, protopresbiterul Andreiu Ghidiu întrunind 323 voturi și directorul Pfeiffer Mihály întrunind 329 voturi din 330 câte s'au dat. Alegerea a decurs în cea mai perfectă armonie și a fost prezidată de dl Kalkbrenner Antal director gimnazial din loc. Au mai primit afară de d-nii de sus d-nii: Bastius E. 4, Sequens A. 1 și Dr. Dragomir G. 1 vot. În prezua alegerii s'a ținut o conferință în care s'a făcut învoiala, ca dintre cei 3 candidați unul să fie naționalist. La conferință ne-a impresionat bucuria, că cetățenii caransebeșeni sunt pe calea păcii și buneii înțelegeri fără privire la partide. Acesta e un semn de timpuri mai bune. Ar fi și timpul, căci cu hârțuelile nu ajungem departe.

P. S. Sa Episcopul Dr. Miron Cristea — pentru cantina școlară din Lugoj. P. Sa episcopul Dr. Miron Cristea a dăruit pentru cantina școlară înființată pe lângă

școalele elementare române din Lugoj suma de 500 coroane. Găsească P. S. Sa mulțumită pentru fapta părintească în umila rugă de mulțumită a atâtor suflete nevinovate cari se înfruptează în geroasele zile de eamnă din crâmpiele de binefacere ale bărbaților noștri de inimă. — P. S. Sa s'a înscris și ca membru fondator al Reuniunii femeilor române pentru înfrumșetarea cimiteriului gr. or. din Caransebeș.

Congregația. Luni trecută s'a ținut congregație extraordinară sub prezidenția dlui comite-suprem Dr. Medve Zoltán. După cetirea raportului dlui vice-comite Issekutz Aurel, acesta a adus la cunoștință, că suma de 200.000 coroane, ce statul le-a promis pentru acoperirea speșelor cu edificarea podurilor stricate de popot în graniță, încă nici până azi nu s'a primit. S'a decis, ca să se ceară telegrafice dela guvern suma de sus. Dl Dr. Leitner Miksa medic suprem camitatens, a raportat că comitatul nostru e scutit cu totul de boala cholerei ne mai ivindu-se nici un caz etc.

Aruncul. După cum se știe, aruncul comunal al orașului nostru este de prezent 80,6%. În preliminarul anului 1911 — se constată cu bucurie, că s'a luat cu mult mai puțin. S'a redus la 66,00%, aproape cu 15% scade. Cu toate că cheltuielile s'au ridicat dela 232.000 la 287.000. Ne vom ocupa la timpul său cu preliminarul orașului mai amănunțit.

Din cartea legilor țării.

AGRICULTURA.

(Articulul de lege XII. din 1894).

(Urmare.)

Pentru visitarea armășarilor este o comisiune separată. — Numai așa putem folosi un armășar pentru prășila comună, dacă comisiunea ne-a dat certificat pe anul acela.

Fără certificatul acesta nu-i iertat se folosim armășari, bici, veri și berbeci pentru prășila comună. Pentru animalele lui, fiecare gazdă poate ținea fără ca să-i trebească certificat pe ele, dar nici la un caz nu-i iertat să le sloboadă la vitele altora, căci va fi aspru pedepsit, și pe lângă aceasta vita aceea va fi jugănită.

Dacă nu ne place hotărîrea comisiunii de agricultură avem drept să apelăm contra ei. Apelația o însinuăm cu gura îndată la vizitare, dar o putem da și în scris la pretură. Dacă voim să apelăm în scris, totuși trebe să spunem îndată la vizitare că apelăm.

Animalele, care nu le lasă comisiunea să le folosim pentru prășilă, trebe jugănite în termi-

nul care ne va spune comisiunea

Hotarul posesiunii pământului are să fie însemnat prin fiecare posesor așa, ca semnul să se vadă bine.

În caz de ceartă, care poate veni în privința ridicării, repărării și înnoirii semnelor de hotar, trebe să ne întoarcem către antistia comunală. Antistia (în orașe se numește antistia) va încerca să împace amândouă părțile, și dacă aceasta nu se poate, îi va îndruma la pretură.

Pe lângă ascultarea interesatilor, a oamenilor cari cunosc locul acela, ori pe lângă ascultarea specialiștilor, și în caz de lipsă eșind la fața locului, pretura va hotări astfel, că acela să folosească și mai departe pământul de sub ceartă, precum l-a folosit și până acum. Celce vrea să-și cercetească pământul ocupat și să-l câștige iară, trebe să facă proces la judecătoria cercuală. Până la finea procesului, folosește pământul acela, care l-a cuprins, dar va fi deobligat prin sentința judecătorească să plătească toate speșele și încă și paguba ce a cauzato folosind pământul altuia pe nedrept.

Dacă nu se știe sau nu se poate hotări din partea preturii unde e hotarul, în cazul acesta nu are loc apelațiune contra hotărîrei preturii, ci partea neindestulată cu judecata se va îndruma ca în decurs de 30 de zile să-și cerce dreptul la judecătoria cercuală. Dacă în termenul acesta nu începe procesul, semnul hotarului se va ridica îndată așa precum a hotărît pretura.

(Va urma).

Lucruri folositoare.

De prin lume adunate și iarăș la lume date.

Var în ochi sare adesea multor zidari, mai ales când îl stâng fără băgare de seamă, și nu arareori îi vedem vătându-să și cu carne inflamată rău. Dacă să spală cu apă face și mai mult rău. Iată remediu cel mai bun: Să se spele imediat ochiul atins cu apă în care s'a topit mult zăhar și durerea încetează imediat. Această acțiune binefăcătoare să datorește combinării zaharului cu varul și formarea sucratului de calce, care e fără acțiune asupra ochiului.

Uleul de ficat de morun este și va rămânea multă vreme întăritorul cel mai bun — de eamnă — al copiilor debili, scrofuloși etc. Iată o escelentă compoziție pe care cu mai puțină greață o pot lua copii. Trebe, însă, a se clătina bine sticla când să dă copilului: Uleu de ficat de morun 250 grame. Rum 60 grame. Zăhar alb pisat 20 grame. Sare obișnuită pisată 10 grame.

Dorina Unchiului.

Vești din toate părțile lumii.

II. Sa dl comite-suprem Dr. Medve Zoltán Săptămâna trecută a luat parte la o mare vânatoare în codrii dela Poiana-mărului, de unde Joi s'a reîntors acasă.

Nou doctor. D-l Ioan Brankovits, fiul d-lui comerciant P. Brankovits din Caransebeș, a deșus zilele trecute examenul de doctor în medicină la universitatea din Budapesta.

Tolstoi marele învățat rus a murit zilele trecute în Rusia. Moartea lui a pus nu numai poporul rus în jale, dar lumea întreagă deoarece toți îl cunosc din scrierile și romanele lui în cari descria bașibuzuciile puternicilor din Rusia cari se folosesc și azi de cnuturi și terorism asupra popoarelor.

Timpul. Frumoase zile de primăvară cu soare căldicel, ne-a înveselit până Duminecă 20 l. c. Noaptea au fost însă răcoroase cu zăpadă. Fulgi de zăpadă legănați de un vânt subțire și rece a început să năpădească deodată peșterile noastre și împregiurime. Vântul s'a lăsat deabinele. O moște deplăcută ne face să ne închidem în casă împrietenindu-ne cu căldura cuptorului; iar serile lungi ne petrecem tănuind la licărirea focului.

Grațiat. Ioan Grozavescu, care a fost judecat la moarte prin treang pentru că a ucis pe P. Suru în Orșova și l'a jefuit, a fost grațiat de către Maj. Sa Regele. El vorbește că procesul lui se va pertractă din nou la curtea cuptorului din Caransebeș.

Omor. Matrozul Petru Babuc din Orșova, s'a pus la joc de cărți într'un birt de acolo cu D. Brachmer. Pentru ceva s'a nămănat matrozul și în mânia lui străpuns cu cuțitul pe Marescheler, care ședea la masă lângă el, încât acesta a picat mort la pământ.

Jefuirea banilor comunali. Câțiva hoți necunoscuți au jefuit Joi seceră banii comunali din comuna Lupac în sumă de 3000 coroane.

Înecat. Lazar Birescu din Crăciova, Marția trecută, riul călare pe o vită. În mijlocul apei s'a înșă a lunecat și apucat de vâșuri s'a înecat.

Jertfa răchiei. Achim Florea din Gavoșdia, a fost săptămâna

trecută la piață în Lugoj. Întorcându-se către casă s'a abătut la un birt și a beut două deți de răchie. A picat după aceea mort la pământ. L'a omorît puterea răchiei.

Intunecime totală de lună a fost nopțile trecute începând dela ora 11:44 și a ținut până după ora 2. Deși nu eră cerul liber, de nori, totuși s'a putut vedeă binișor, răpind multor amatori de frumseți ale naturei, odihna somnului de noapte.

Vărsări de ape în Maramurăș. Din Sighetul Marmăției se anunță, că râul Taraczk a exundat. În comuna Neagova șasezeci de case și drumul de țară în lungime de 150 m. sânt acoperite de apă.

Cinci mii de dolari pentru cinci degete. La stabilimentul „Phoenix Coostruction Company“ din Newyork o bucată mare de fier a căzut pe mâna muncitorului Robert Jenkins și i-a tăiat toate cinci degetele. Muncitorul a făcut proces societății care a fost judecată să-i deie 5000 dolari despăgubire.

Transport de pește viu. Ministerul de căi ferate austriac se ocupă cu reforma de a introduce pe căile ferate din Austria transportul de pește viu. Se vor construi pentru acest scop vagoane speciale provăzute cu aparate, în care peștii să fie trimiși în stare proaspătă la destinațiune.

O pedeapsă uriașă. Tribunalul din Epinal a pedepsit cu o asprime mare pe un negustor de vinuri pentru falsificări de beuturi și frustrarea oficiului vamal. A fost judecat la 4 luni temniță ordinară și o amendă de 4 mii de franci, pe lângă asta să mai plătească oficiului vamal o despăgubire de 4 milioane. Din toate reiese că nu e nici de cum cuminte să te dedai la delict care se lovesc de lege. — Câți sunt de ăștia, cari vând lături în loc de vin și iau bani scumpi pe ele?

Mare vijelie a fost zilele trecute în Portugalia pricinuind mari pagube. Mulți pescari de pe mare s'au înecat. O corabie cu 10 oameni, de asemenea i-au înghițit valurile mării.

Glume.

Pește țigănesc.

Lucru cam greu de crezut,
Dar așa s'a petrecut.
La jidan, mai ieri, țiganul,
S'a tocmit slugă cu anul.

Când slujea mai cu teme,
Dracu-l pune pe ovrei
Să se ducă 'n pescărie
Și c'o știucă acasă să vie.
Balabusti el a dat-o,
Care după ce-a spălat-o,
A gătit-o dumneaei
Cum le place la ovrei:
Cu mult meșteșug umplută
Și la tavă așternută.

După ce-a mai rostuit
Ale casei, s'a gătit
Și nu mult dup' al ei soț,
Ce plecase la negoț,
A șters-o și ea 'n plimbare
În spre soră-sa mai mare.
Țiganul, singur rămas,
Cu prepelicescu-i nas,
Peștele l-a dibuit
Și de dânsul jinduit,
Cum era și Blagovește,
De și gătit ovreește,
Din trei fălci doar l-a și stins!
Pân' și tava a fost lins.
Când să întorc ovreii-acasă,
Dă să dea știuca la masă.
Știucă 'n tavă nici un pic!
— Ascultă, țigan mujic,
Șpune, știuca unde-ai dat-o?
— Ce s'o dau, c'am și mâncat-o!
— Muncat! Ci? Fost pentru tine?
— Să 'nțelege pentru mine,
Nu știți că e Blagovește?
Și că noi azi mâncăm pește?

— Si ia drac pi Blagovești!
Tilharoi, magar ci ești!
Pintră ci si munânci moi,
Pești gatit pinto noi?
Si monânci dache rumune!
— Știuca, nu face jupune
Pentru obraz boeresc,
Ala-i — pește țigănesc!...

V. Bilciurescu.

3879 sz. kig. 1910.

Publicare de licitațiune

Din partea subscrișului primar se aduce la cunoștință, că birtul orașului dela casa de țiduli aflătoare în târgul de vite, conform concluzului reprezentanței orașenești sub Nr. de mai sus, se dă în arindă pe calea licitațiunei publice pe o durată de 3 ani. Licitațiunea va avea loc în 30 Nov. a. c. la orele 10 a. m. în cancelaria protonotarului Teod. Dragomir. — Prețul de strigare e suma anuală de 400 cor. Reflectanții sunt provocați a depune la începerea licitațiunei un vadiu de 40 cor. — Se observă, că arendatorul, pe durata esarendării nu solveste taxa de piață.

Caransebeș, la 22 Nov. 1910.

Bordan,
primar.

Prima cassă de păstrare din Caransebeș

acordă **împrumuturi ipotecare** în orice sumă pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Dupăce ne-a succes a intra în legături finanțiale cu **Institutul de credit agrar din Sibiiu**, mai departe fiind noi în strânsă legătură cu un **institut distins din Budapesta**, suntem în plăcuta poziție a acorda **împrumuturi ipotecare pe amortizație, pe un termen de amortizație de 10—50 de ani** pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Direcțiunea institutului servește cu orice deslușiri, îndeosebi cu privire la convertiri de împrumuturi.

Băcănie românească.

Preluarea băcăniei Rosenfeld.

Prin prezenta îmi permit a aduce la cu noștință, că am primit prăvălia de băcănie, delicatose, mărfuri mixte și de Nürnberg a domnului **Hermann Rosenfeld**, existentă în piața locală de 36 ani, care o voiu conduce în propria regie sub firma

IOAN BĂLC.

În urma praxei mele comerciale de mai mulți ani și a împrumuturilor materiale, sunt în plăcuta poziție de a servi Onoratul Public cu mărfurile cele mai proaspete și de prima calitate, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Mă recomand sprijinului Onoratului Public pe lângă asigurarea celui mai coulant și solid serviciu.

Cu stimă

Ioan Bălc

3-5

Mulți bani pot economiză!!!

On. dame, domni, domnișoare și copii de școală, dacă vor cercetă unicul și marele magazin de haine al domnului

Grünberger S. Géza

de pe strada Principală din Caransebeș (Karánsebes) (vis-a-vis de biserica romano-catolică).

A sosit deja marfă de prima fabricație, senzațional be efină, precum: haine pentru dame, domni și copii, fine, cele mai bune și mai elegante costume pentru dame: bluze, fuste și costume întregi. Ghețe dela cea mai fină calitate și mărime — după dorință. — Palării, albituri, trusouri pentru dame și bărbați. Orice soi de articli de modă în diferite calități, cu prețurile cele mai convenabile. Toate obiectele din acest magazin să vând pe prețuri nemai auzit de efinie. În interesul tuturor este a cercetă și târgul din magazinul meu, unde vor găsi marfă bună, efină cu prețuri fixe!

Scolarii și scolărițele primesc marfa cu un preț foarte convenabil și scăzut. — Numărul Telefonului pentru oraș și jur: 29.

4017 szám k.g. 1910.

Versenyiárgyalási hirdetés

Karánsebes r. t. városnál az 1910 évben szükséges nyomtatványok, papír és irosyerek szállítására pályázatot hirdetek és peddig:

I.

1. 0-ás alakú $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ ives nyomtatvány megközelítőleg 50 féle, évi szükséglet körülbelül 30.000 iv. 2. 5-ös al. megközelítőleg 20 féle körülbelül 10.000 iv. 3. 8-as al. megk. 15 féle körülb. 10.000 iv. 4. 10-es al. megk. 10 f. körülb. 6.000 iv. 5. 13-as alak. megk. 10 f. körülb. 4.000 iv.

Ajánlat az 1—5 tétel alattiakra külön-külön leendő a 3, 5 és 7 sz. papirból. 200 kor. bánatpénzel és mintákkal ellátott ajánlatok a melyekben az ár 200, 500 és 1000 ivenként külön kiteendő.

II.

Az évi papír s írószerek évi szükséglete körülbelül 800 koronát tesz ki. Szükségeltetik: miniszter, fehér, író dai és fogalmazó itatos és csomagoló papír, tolltartó, író toll, fekete és színes irón, spanyol viasz, ostya, fekete antraczen és vörös ténka, radir gummi, schapirograph ténka stb. — 100 kor. bánatpénzzel és mintákkal ellátot ajánlatok folyó évi nov. hó 30-ig d. e. 12 óráig a városi tanácsnál adandók be, később érkező vagy kelően fel nem szerelt ajánlatok, tekintetben nem fognak vétetni. A városi tanács a szabad választás jogát magának fenntartja.

Karánsebes 1910 évi november hó 20-án.

Bordán,
polgármester.

Făină de Lovrin.

Aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că am deschis un magazin de

făină de Lovrin

în strada Burdia Szilárd (casa proprie)

și o vând cu prețurile cele mai **eftine** posibile. Tot aci On. public poate procura tot soiul de *bucate*, precum: *cucuruz, grâu, ovăs, orz etc.* cu *prețuri moderate, calitate bună.*

Cer sprijinirea On. public.

Cu stimă

Iulius Pollák

Birou de informație.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărît să deschid în *Budapesta* un

Birou de informație.

Ori-ce informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză — dau în decurs de 2—3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și speșele de poștă pentru răspuns.

L. Olariu

Lajos utca 141. III/19.

Budapest

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratului public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase
prețuri.

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit preșuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor, țigle crestate fran-
= ceze și țigle catanizate. =

Modalități de solvire avantajoase și după invoiala =

Roagă sprijinul on. public

MILINYI RÓBERT,
directorul țiglariei orașului.

IOAN FARA tinicher (spengler)

Karansebeș (Strada Maria Terezia)

Recomandă magazinul său solid și bogat sortat în toate cele ale tinicheriei.

Cu deosebire recomandă scaldătoarele sale de tinichea cu seau fără încălzire; mai departe primește tot felul de lucruri aparținătoare tinicheriei precum: acoperișuri de case cu pleu, valaie (scocuri) la streșinile caselor, repararea și fărbierea acestora pe lângă prețuri solide și prompte.

Cu oferte totdeauna gata.

Picurii lui Brády pentru stomac

provăzuți cu marca de scutire I. C. Maria de Mariacell, numiți de popor Picuri de Mariacell pentru stomac, timp de 30 de ani s'au adeverit atât de buni, încât sunt indispensabili pentru orice casă. Picurii aceștia au efect neintrecut la tot felul de stricare a stomacului, ardere de stomac, scaun neregulat, sgârciu de stomac și dureri de cap, vomare, insomie și gălbănare. — Se poate căpăta la ori care farmacie. O sticlă mică 80 fileri, o sticlă mare 1 cor. 40 fileri, 6 sticle 5 coroane 3 sticle duble 4 coroane 50 fileri

Expedează franco farmacistul:

Brády K. farmacie la „Regele Ungariei”. — Wien, I., Fleischmarkt 1. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire P. C. Maria de Mariacell, pachetarea în roșu, și la subscriere după cum se vede în chipul de față.

Ambulatorul pentru bandage a lui POLLITZER

instituțiune publică pentru cei ce patimesc de surpătură, specialist în bandage, pe seama celor vătămăți.

Budapesta, IV., Kossuth Lajos utca 8., felemelet.

Medicul experat al institutului stă la dispoziția oricui fără a pretinde taxe. Nu e nime obligat a solvi vre-o pretenziune pentru consultarea medicală.

Control medical! Prețuri scăzute! Manipulare specialistă individuală!

Bandage brevetate, deja dela 5 coroane în sus.

Comandele din provincie, se execută din partea institutului, pe lângă stricta observare medicală, garantându-se totodată cea mai mare discreție.

Articli higienici, calitatea cea mai fină și sterilizată, recomandată de medici. Se poate da încredere deplină. Un tușet 2—16 coroane.

Tot acolo a apărut acum: „Sănătatea omului”, opul medical, care se ocupă îndeosebi cu suferinzii de surpătură dând îndrumări, ca acestea cum au să se folosească pentru și contra. Acest op se trimite oricui în plic închis fără speșe, din partea direcțiunii institutului.

Tipografia**Jacobovits J. și soțul**

Aduc la cunoștință Onor. Public, că cu începere din 15. November n., am legat contract legal de companie la tipografia de sus cu dl George M. Dopp. Drept aceea rugăm P. T. Public a ne sprijini cu comande de tipărituri de orice soi ce ating arta tipografică, pe cari le vom execută cu diligență și prețuri moderate.

Cerând sprijinul tuturor, semnăm

cu stimă

Iosif Jacobovits și soțul.